

Entrevista

“Gaddafi té diners per a aguantar durant temps”

Karim Mezran

Polítòleg libi, professor de la Johns Hopkins University

Aquestes darreres setmanes, Karim Mezran s'ha convertit en un referent de molts mitjans de comunicació internacionals. Aquest professor, especialitzat en l'Orient Mitjà, que treballa a la delegació europea de la universitat nord-americana Johns Hopkins —situada a Bolonya, a Itàlia—, ha demostrat un coneixement molt profund de les causes de la crisi que es viu a Líbia. De fet, aquest és el país natal de Mezran i on viu la major part de la seva família.

EL TEMPS ha pogut parlar amb aquest expert aprofitant que la setmana passada va anar a Washington per a pronunciar una conferència sobre la crisi líbia.

—Què en penseu, de la mesura d'establir una zona d'exclusió aèria a Líbia per a frenar els atacs del coronel Gaddafi contra la població?

—És una mesura positiva, perquè implica augmentar la pressió sobre el règim. Però, de la mateixa manera que l'embargament d'armes, no serà decisiva per a forçar Gaddafi a dimitir. Un factor clau per al règim libi és el control del sud del país, que Gaddafi té garantit perquè hi té unitats lleials de l'exèrcit. El sud li ofereix una via d'escapament cap a una regió on té bones connexions i que li permet de proveir-se d'armes i mercenaris.

—Aleshores, la clau no és controlar els pous de petroli?

—Els pous de petroli són situats ben bé al front de batalla, de manera que no crec que cap dels dos bàndols els pugui explotar mentre duri el conflicte. És fàcil de bombardejar-los i aturar-ne la producció. Gaddafi té prou diners per a aguantar al poder durant temps sense els ingressos del petroli.

—Com veieu, doncs, el futur immediat a Líbia?

—Hi ha dues possibilitats a curt termini. La primera és que el país es divideixi en dues zones, una controlada per Gaddafi i una altra pels rebels, que s'estabilitzi el front i que hi hagi dos països *de facto*. La segona és que es produeixi una implosió del règim, bé perquè Gaddafi sigui assassinat, bé perquè perdi la lleialtat dels seus seguidors. Aquest escenari és molt perillós, perquè podria portar a una *somalització* de Líbia. La hipòtesi més improbable és

una victòria total de qualsevol dels dos bàndols.

—Com valoreu l'actitud dels països occidentals en aquest conflicte?

—Molt malament. Durant molts anys tothom ha rigut les gràcies a Gaddafi, i fins i tot li han deixat que plantés la tenda on li donava la gana. En canvi, així que ha esclatat la crisi i quan realment calia dialogar-hi, occident ha tallat les línies de comunicació i ha arraconat

Líbia. Aquest ha estat l'error més greu, perquè haurien hagut d'oferir-li garanties d'immunitat, a ell i a tota la seva família, si abandonava el poder. No crec en els discursos grandiloqüents d'aquests dictadors que parlen de lluitar fins al final i morir per la pàtria. Si tenen una bona opció per a marxar, fugen corrents.

—Els mitjans de comunicació han tingut un paper fonamental en la revolta de Líbia?

—Sí, però per a mi ha estat decebedor. Al principi es va exagerar la repressió del règim i tots els mitjans de comunicació occidentals es van limitar a reproduir allò que deia Al-Jazira. Moltes de les notícies eren falsedats que van servir per a enutjar la població. Jo mateix vaig veure imatges del cementiri del meu poble que el comparaven a una fossa comuna. Ignoro si això va passar per desconeixement o perquè Al-Jazira té una agenda política. Em fa por que els mitjans tinguin tant poder i que no siguin objecte de cap control.

—Als mitjans occidentals s'ha destacat molt la importància política de les tribus. Hi esteu d'acord?

—Les tribus eren molt importants, però amb el procés d'urbanització i modernització de la societat líbia han perdut força. Per això crec que la premsa n'ha exagerat la influència. Ara bé, sí que hi ha una dimensió regional del conflicte basada en les antigues províncies de la Cirenaica i la Tripolitània, que és una de les cartes que juga Gaddafi per a mantenir-se al poder. Als habitants de Trípoli i la zona occidental els diu: “Si no em doneu suport, us vindran a governar des de Bengasi.”

*Ricard González
Washington*